

Elektroenerģijas obligātā iepirkuma mehānisma uzraudzība un kontrole

Publicēts: 21.08.2020.

Elektrostaciju gada pārskati

Komersantiem, kas saņēmuši tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai tiesības saņemt garantēto maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu ir pienākums katru gadu līdz 1.martam iesniegt gada pārskatu par iepriekšējo darbības gadu.

Kopš 2019.gada 1.janvāra šī informācija ir iesniedzama Energoefektivitātes monitoringa un nodevas administrēšanas informācijas sistēmā "[ENER](http://www.ener.gov.lv)" (www.ener.gov.lv).

Lēmumi

BVKB savā tīmekļa vietnē publicē šādu informāciju:

 [Lēmumu saraksts](#)

, atbilstoši kuriem komersantam piešķirtas obligātā iepirkuma tiesības;

katru gadu līdz 1. martam –

 [summu pa mēnešiem, kas komersantam izmaksāta iepriekšējā gadā elektroenerģijas OI ietvaros, pa mēnešiem](#)

katru gadu līdz 1. septembrim –

 [summu pa mēnešiem, kas komersantam elektroenerģijas obligātā iepirkuma ietvaros izmaksāta līdz kārtējā gada 30. jūnijam](#)

, atbalsta apjomu pa mēnešiem virs elektroenerģijas tirgus cenas.

Informācija tiek publicēta atbilstoši 2020. gada 2. septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.560 "[Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus, kā arī par cenu noteikšanas kārtību un uzraudzību](#)" 36.3. apakšpunktam un 2020. gada 2. septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.561 "[Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, uzraudzību un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā](#)" 37.3. apakšpunktam.

Energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi var saņemt atbalstu atbilstoši Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumiem Nr.395 "Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam".

 [Lēmumi par atbalsta piešķiršanu energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības uzņēmumiem](#)

Atbilstoši 2020. gada 2. septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 560 "[Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamās energoresursus,kā arī par cenu noteikšanas kārtību un uzraudzību](#)" un 2020. gada 2. septembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 561 "[Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, uzraudzību un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā](#)", Būvniecības valsts kontroles birojs vienu reizi ceturksnī (4 reizes gadā) pārbauda, vai OI atbalstu saņemošajiem komersantiem nav izveidojušies nodokļu parādi.

Attiecīgās BVKB darbības aprakstītas 560. MK noteikumos:

43.punkts – BVKB VID datubāzē pārbauda vai komersantam ir nodokļu parāds, un ja to konstatē, izsaka brīdinājumu

55.punkts – komersantam 2 mēnešu laikā jāiesniedz BVKB dokumenti, kas apliecina parāda neesību

59.punkts – ja pēc 2 mēnešiem tiek konstatēts parāds vai komersants nav iesniedzis dokumentus, BVKB jāpieņem lēmums par OI tiesību atcelšanu

60.4.apakšpunkts – atceļot OI tiesības vienlaikus komersantam tiek noteikts pienākums atmaksāt valsts atbalstu par periodu kopš brīdinājuma saņemšanas

Attiecīgās BVKB darbības aprakstītas 561. MK noteikumos:

41.punkts – BVKB VID datubāzē pārbauda vai komersantam ir nodokļu parāds, un ja to konstatē, izsaka brīdinājumu

52.punkts – komersantam 2 mēnešu laikā jāiesniedz BVKB dokumenti, kas apliecina parāda neesību

55.punkts – ja pēc 2 mēnešiem tiek konstatēts parāds vai komersants nav iesniedzis dokumentus, BVKB jāpieņem lēmums par OI tiesību atcelšanu

86.4.apakšpunkts – atceļot OI tiesības vienlaikus komersantam tiek noteikts pienākums atmaksāt valsts atbalstu par periodu kopš brīdinājuma saņemšanas

2020.gada 1.janvārī stājās spēkā Elektroenerģijas tirgus likuma grozījumi, kas noteic, ka visi elektroenerģijas ražotāji, kas pārdod elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai saņem maksu par koģenerācijas stacijā uzstādīto elektrisko jaudu, maksā nodevu elektroenerģijas ražošanai piešķirtā valsts atbalsta izlietošanas uzraudzībai (31.¹pants).

Uzraudzības nodevas gada likme ir 0,40 *euro* par katru

[uzstādītās jaudas](#)

klīpvatu kārtējā kalendāra gada 1.janvārī (norādīta publiskā tirgotāja un elektroenerģijas ražotāja noslēgtajā līgumā).

Nodeva jāiemaksā Valsts kasē atvērtajā valsts pamatbudžeta ieņēmumu kontā LV20TREL1060120939910, maksājuma uzdevumā norādot elektrostacijas nosaukumu, atrašanās vietu un uzstādīto jaudu (kW).

Uzraudzības nodevas maksājums par kārtējā kalendārā gada periodu jāveic divās vienādās daļās, pirmo daļu iemaksājot līdz 1.aprīlim, otro – līdz 1.oktobrim. Atgādinām, ka termiņā nesamaksātas uzraudzības nodevas gadījumā valsts atbalsta izmaksas tiks apturētas.

Lai izvairītos no pārpratumiem un kļūdām, Būvniecības valsts kontroles birojs lūdz maksājumus veikt par katru ražotājam piederošo elektrostaciju atsevišķi.

99

Atgādinām komersantiem, ka elektrostaciju gada pārskati līdz 1.martam iesniedzami Energoefektivitātes monitoringa un nodevas administrēšanas informācijas sistēmā "ENER" (www.ener.gov.lv).

99

Līdz 1.jūnijam jāiesniedz informācija un dokumenti elektrostaciju iekšējās peļņas normas (IRR) aprēķina veikšanai. Arī tie iesniedzami www.ener.gov.lv iekšējās peļņas normas sadaļā.

Atbilstoši Ministru kabineta 2020.gada 2.septembra noteikumu Nr.560 "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamās energoresursus, kā arī par cenu noteikšanas kārtību un uzraudzību" 77.punktam un Ministru kabineta 2020.gada 2.septembra noteikumu Nr.561 "Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, uzraudzību un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā" 99.punktam:

komersants līdz 2022. gada 1. jūnijam iesniedz birojā šādu informāciju un dokumentus IRR aprēķina veikšanai:

- elektrostacijā veikto investīciju faktiskos datus par visu valsts atbalsta periodu un dokumentus, kas līdz tiesisku pierādījumu ticamības pakāpei to apliecina
- elektrostacijas ieņēmumu un izdevumu faktiskos datus par visu valsts atbalsta periodu, *izņemot* elektrostacijas ekspluatācijas izmaksu datus un datus par obligātā iepirkuma ietvaros iepirktās elektroenerģijas apjomu un cenu.

**Ja komersants par kādu elektrostacijas darbības periodu nevar iesniegt faktiskos datus par kurināmā cenu, siltumenerģijas ražošanas tarifu un elektrostacijā saražotās un pārdotās elektroenerģijas, kas nav pārdota obligātā iepirkuma ietvaros, pārdošanas cenu, tas sniedz norādi, par kuriem periodiem dati nav pieejami.*

citā informāciju un dokumentus, kas varētu būt nozīmīgi kopējo kapitālieguldījumu iekšējās peļņas normas aprēķina veikšanā.

No 2020.gada 1.janvāra obligātā iepirkuma mehānisma uzraudzības un kontroles ietvaros BVKB:

izvērtē komersantu, kuri elektroenerģiju ražo no atjaunojamiem energoresursiem vai koģenerācijas procesā, iesniegtos gada pārskatus;

izvērtē komersantu, kas pārdod elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros vai saņem garantētu maksu par elektrostacijā uzstādīto elektrisko jaudu, pārkompensāciju;

pārliedz, vai komersantiem nav Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu un nodevu parādu;

veic plānotas un neplānotas klātienē pārbaudes elektrostacijās;

konstatējot pārkāpumus, nosūta komersantiem brīdinājumus par iespēju zaudēt tiesības pārdot no atjaunojamiem energoresursiem vai koģenerācijā saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros;

pieņem lēmumus, ar kuriem tiek atceltas komersantiem piešķirtās tiesības pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros, ja konstatētie pārkāpumi nav novērsti vai komersants atteicies no tiesībām pārdot saražoto elektroenerģiju obligātā iepirkuma ietvaros.

BVKB arī izskata energoietilpīgu apstrādes rūpniecības uzņēmumu iesniegumus un pieņem lēmumus par valsts atbalsta piešķiršanu attiecībā uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes izmaksu segšanā.

Normatīvie akti:

[Elektroenerģijas tirgus likums](#)

Ministru kabineta 2020. gada 2. septembra noteikumi Nr. 561 "[Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, uzraudzību un cenu noteikšanu, ražojot elektroenerģiju koģenerācijā](#)".

Ministru kabineta 2020. gada 2. septembra noteikumi Nr. 560 "[Noteikumi par elektroenerģijas ražošanu, izmantojot atjaunojamus energoresursus, kā arī par cenu noteikšanas kārtību un uzraudzību](#)".

Ministru kabineta 2015.gada 14.jūlija noteikumi Nr.395 "[Kārtība, kādā energoietilpīgi apstrādes rūpniecības uzņēmumi iegūst tiesības uz samazinātu līdzdalību obligātā iepirkuma komponentes maksājumam](#)".

<https://www.bvkb.gov.lv/lv/elektroenerģijas-obligata-iepirkuma-mehanismu-uzraudziba-un-kontrole>